

Изм. № 123/15.04.2021 г.

Становище
на Лабораторията за научно-приложни изследвания
VUZF Lab към Висшето училище по застраховане и финанси
по Проекта на Програма за развитие на регионите 2021-2027

(предложен за обществена консултация на Портала за обществени консултации, дата на откриване 17.03.2021 г., дата на приключване 19.04.2021 г.)

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Лабораторията за научно-приложни изследвания (VUZF Lab) към Висшето училище по застраховане и финанси има за цел да бъде в полза на бизнеса и държавните институции чрез научно-приложно сътрудничество, което се изразява в изготвяне на анализи и извършване на научноизследователска, консултантска и проектна дейност.

С настоящото становище бихме искали да изразим подкрепата си в процеса на изготвяне и усъвършенстване на Проекта на Програма за развитие на регионите 2021-2027. VUZF Lab счита, че утвърждаването на този документ има изключително значение за бъдещото развитие на България, като преодоляването на последствията от COVID-19 епидемията би следвало да се счита само за една стъпка от цялостния процес на утвърждаване на политики за развитие на регионите в страната.

Екипът на VUZF Lab към ВУЗФ изразява следните коментари и препоръки по предложения проект на Програмата:

1. Да бъде преформулирана **основната цел** на политиката за регионално развитие в България, като се добави *преодоляване на неравенствата в доходите и намаляване на безработицата* към текста на целта, а именно: “да създаде жизнени, икономически силни и социално устойчиви региони като отговор на неблагоприятните демографски тенденции и задълбочаване на между- и вътрешнорегионалните различия, по отношение на неравенства в доходите и безработицата”.
2. Във връзка с т. 1 да се допълни първата цел от **специфичните цели, а именно:**

”Справяне с негативните демографски тенденции и намаляване на регионалните различия по отношение на населението, в т.ч. преодоляване на неравенствата в доходите и намаляване на безработицата”.
3. Да се подчертае ролята на НПО и да се заложи механизъм на взаимодействие между институциите и НПО с цел осигуряване на максимална ефективност и социална значимост на проектите в регионите.
4. Във връзка с инвестициите за осигуряване на икономически растеж, да се акцентира върху необходимостта от кръгова икономика и подпомагане на проекти за внедряване на специфични технологични иновации на ниво микро, малки и средни предприятия в регионите.
5. Да се подчертае необходимостта от осигуряване на подкрепа за развитие на сектора на здравеопазването, в т.ч. осигуряване на безплатни лекарства за социално слабите, като се подчертае необходимостта от достигане на високо ниво на предоставяне на здравни услуги, а не, както е посочено в настоящия проект, да “функционира задоволително”.
6. По отношение на подкрепата за цифровизация и дигитализация, да се акцентира върху необходимостта от предоставяне на информационни технологии в подкрепа на онлайн обучението в условията на епидемията от COVID -19.
7. Да се осигури буферен ресурс за компенсаторни плащания на засегнати от пандемията сектори и преодоляване на изоставането в производството и нивото на заплащане, както и да се предвиди секторно развитие на МСП с цел засилване на индустриалното производство, особено в Северозападен и Югоизточен регион.
8. Да се подчертае ролята на публично-частното партньорство (ПЧП) и значимостта му в обединяване на усилията за решаване на социално-икономическите проблеми в регионите.

9. По отношение на индикативното разпределение на ресурса за интегрирано градско развитие - предвиденото процентно разпределение (почти поравно) не отговаря на степента на развитие на регионите и социално-икономическите проблеми, които налагат спешни мерки и решения. Предложението ни е разпределението да дава приоритет за регионите, изоставащи по основните макроикономически показатели - напр. 40% за Северозападен регион и 20% за Централен и Североизточен, както и 30% за Югоизточен и 10% за Югозападен регион.
10. Индикативното разпределение на програмните средства по видове интервенции определя голяма част от ресурса за дейности, свързани с инфраструктурни подобрения - за жилищна инфраструктура, за рехабилитация на промишлени площадки и замърсени терени (общо над 250 млн. евро), за новопостроени национални и регионални пътища, за градски транспорт. Същевременно за подобрения на инфраструктурата в образованието и за инвестиции в здравеопазването са предвидени изключително оскъдни средства в размер на около 680 млн. лв., което е под 20% от общия бюджет по приоритет 1 и 2 в размер на 3,592 млрд. лв. Предложението ни е да се даде приоритетност в индикативното разпределение на секторите здравеопазване и образование с цел осигуряване на грижа за човешкия ресурс и наред с това да се постигне преодоляване на демографския проблем в България. В тази връзка предлагаме бюджетът за тези дейности да бъде поне 35-40% от общия бюджет по приоритет 1 и 2.

Оставаме на разположение да окажем необходимото експертно научно-практическо съдействие в процеса на изготвяне и усъвършенстване на Проекта на ПРР 2021-2027, ако се прецени за необходимо.

С УВАЖЕНИЕ,

ДОЦ. Д-Р ГРИГОРИЙ ВАЗОВ

РЕКТОР НА ВУЗФ

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА VUZF LAB